

Pátzay Pál nyerte meg a Lenin-szobor pályázatot. A Mestert október 31-én meglátogatták a Róbert K. krt-i diákotthon I. éves gépész-hallgatói.

A világot Azt élésnökök

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM ÉS AZ ÉPÍTŐIPARI ÉS KÖZLEKEDÉSI MŰSZAKI EGYETEM LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 33. SZÁM.

ÁRA: 50 FILLÉR

1964. NOVEMBER 10.

Jubileumi kitüntetettek

A Budapesti Műszaki Egyetemen megtartott villamoskari jubileumi ünnepségen, amely október 30-án zajlott le, a következők részesültek kitüntetésben.

Miniszteri dicséret oklevelet kapott: dr. Rácz István, dr. Bosznay Ádám, dr. Császár Akosné, dr. Horváth Tibor, Bohus Miklós, dr. Schreiber Sándorné, Horváth Jenőné.

Kiváló dolgozó lett: Esztermann Rezső.

Az Oktatásügy kiváló dolgozója kitüntetést kapott: dr. Benedikt Ottó, Baráth Zoltán, dr. Fodor György, Koós Mártonné, Suhai Ernőné.

Emlékéremmel tüntették ki a karon 15 éve szolgálatot teljesítő oktatókat: dr. Bartha István professzort, Baráth Zoltán docent, Baráth Zoltánné adjunktust, Bajza Lajos adjunktust, dr. Csáki Frigyes professzort, dr. Csernátóny H. András docent, dr. Császár Akosné docent, dr. Fenyő István professzort, dr. Frey Tamás docent, dr. Frigyes Andor professzort, dr. Gál József docent, Gábor Péter adjunktust, dr. Gombás Pál professzort, Hajdú Gyula adjunktust, dr. Horváth Tibor do-

cent, dr. Istvánffy Gyula docent, dr. Kozma László professzort, dr. Kovács István professzort, Knapecz Géza docent, König Aladár adjunktust, dr. Karsai Károly adjunktust, dr. Rácz István professzort, dr. Retter Gyula professzort, dr. Schnell László docent, Smikál Ferenc adjunktust, dr. Simonyi Károly professzort, dr. Tuschák Róbert adjunktust, Török József adjunktust, dr. Vasvári Ferenc professzort, dr. Valkó I. Péter professzort.

A nem oktatók közül emlékéremmel jutalmazták: Bezak Gáspárnét, Gieger Gyulát, dr. Horváth Jenőnét, Magyar Bélát, Nagy Danielt, Nagy Zsigmondánét, Niederleitner Károlyt, Szemelke Ferencet, Szép Bálintot és Vadász Tibornét.

A IX. Világifjúsági találkozó

1965 augusztusában Algírban tartják meg a IX. Világifjúsági Találkozót a békéért és barátságért. A fesztivál előkészítő bizottsága, amelyben 58 ország ifjúsági és diákszervezetének 130 delegátusa vesz részt, Helsinkiben felhívással fordult a világ ifjúságához és meghívta az algiri találkozóra. A felhívás hangsúlyozza: „Algériában a világ minden tájáról érkezett fiatalok, diákok határozottan kifejtették majd aktív szolidaritásukat a még elnyomott népek nemzeti felszabadulási mozgalmaival. Algírban összetalálkozik egész nemzetünk és vallástól, ideológiától, fajtól vagy a bőrszínétől függetlenül kezét nyújt egymásnak a világifjúsági ideálok jegyében.”

Díszünnepség a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére a BME-n

Negyvenhét esztendő telt el azóta, hogy a világ felett felkelt Október napja — így kezdte ünnepi beszédét dr. Devics József, a Budapesti Műszaki Egyetem rektorhelyettese, a pártbizottság tagja, a november 7-i ünnepség alkalmából, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem november 5-én délután 2 órakor a díszteremben tartott meg.

A zsűfóliság megelt díszterem ünnepi előtti így folytatta beszédét: „47 éve annak, hogy megkezdődött a Téli Palota ostroma, a pétervári munkások fegyveres felkelése és ezzel az emberiség legnagyobb történelmi sorsfordulója: a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. S alig néhány hete a Szovjetunió, a Nagy Október hazája, földkörüli útra bocsátotta az első többszemélyes űrhajót, amely az alkotó szellem, az emberi munka eddigi legnagyobb teljesítménye. A Téli Palota ostromától a világszerte ostromolt, az Auróra matrozaitól a Vosztok és a Voszhoz pilótáig mindaz, ami ennek a magasba szökő évközelet kezdete és a mai szintje között végbement, az emberiség történelmének legjelentősebb és legnagyoszerűbb eredménye.

Azóta az októberi forradalom győzelme a világ csaknem valamennyi országában elősegítette a marxista-leninista pártok megalakítását. Jelenleg a kommunista és munkáspártok, a nemzetközi munkásmozgalom élcsapatai több mint 43 millió tagot egyesítenek. A szovjet állam közel öt évtizedes fejlődése, páratlan gazdasági, tudományos és kulturális sikerei nemcsak felkeltették az emberiség figyelmét, hanem az egész világ előtt bebizonyították az új, szocialista rendszer fölényét a régi, kapitalista rendszer felett. A szovjet nép egészének óriási ereje különösen megnyilvánult a második világháború éveiben, amikor is a szovjet állam összehasonlíthatatlanul életképeesebbnek bizonyult minden tőkés államnál és önfelelő, hősi harcával megmentette a világcivilizációt a fasiszta barbarizmus-tól.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom történelmi for-

máló erejének legnagyobb bizonyossága — a Szovjetunió létrejötte mellett — a szocialista világrendszer kialakulása. Az emberiség több mint egyharmada felszabadult minden kizsákmányolás és társadalmi elnyomás alól, és eredményesen építi az emberek egyenlőségén és testvériségén alapuló új életet. A Szovjetuniónak a második világháborúban aratott győzelme és a szocialista világrendszer kialakulása meggyorsította az imperializmus gyarmati rendszerének széthullását. Eddig már csaknem kétegy milliárd ember szabadult fel a gyarmati elnyomás, a közvetlen imperialista uralom alól.

Valamennyi szocialista ország, így hazánk történelmi tapasztalatai szemléltetően bizonyítják, hogy a hatalomra került munkásosztály biztosítja a termelőerők minden oldalú fejlődését a tudomány, a technika, a kultúra és a művészet virágzását, a dolgozók anyagi jólétének rendszeres emelését. A győztes munkásosztály teremtette meg hazánkban is a dolgozó nép számára az igazi demokráciát, a személyiség igazi szabadságát, minden erővel szilárdítja és fejleszti a nemzetek barátságát és testvéri szövetségét.

A magyar dolgozók úgy tekintenek a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra, mint amely kiinduló pontja a mi népi demokratikus forradalmunknak, népi hatalmunknak.

A szovjet hatalom a vörös zászló alatt született meg, azaz a jelszóval, hogy „világ proletárjai, egyesüljtek!” A forradalmak győzelmeinek záloga ma is a proletár internacionalizmus, a nemzetközi munkás- és kommunista mozgalom egysége. A mai nemzetközi helyzetben a szocialista országok közös és nagy feladata egységünk további erősítése.”

Az ünnepi beszéd után színvonalas műsor következett. A BME KISZ-bizottságának kamarazenekara előadta Händel: Largo, Mozart: Szimfonia I. tétel című műveit Cser Gusztáv vezényletével. Majd a KISZ-bizottság „Kiváló együttes” címmel kitüntetett Irodalmi Színpadának műsora kö-

vetkezett: Egyre messzebb (a mai szovjet lírából vett összeállítás). Végezetül az énekkar előadta Kodály: Jelige, Liszt: Prometheus-Műszak kara, Kern-Dobray: Zúg a folyó, Muradelli: Buchenwaldi riadó című kórusműveit Dobray István vezényletével. Az ünnepség az Internacionálé hangjával ért véget.

FÉNYEK A DUNÁN

(Kápolnai György felvétele)

Dr. Rázsó Imre

1904–1964

A Magyar Tudományos Akadémia, a Budapesti Műszaki Egyetem Rektora és Tanácsa, a Pedagógusok Szakszervezetének Elnöksége, a Budapesti Műszaki Egyetem párt-, szakszervezeti és KISZ-bizottsága, a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karának tanácsa, a Gépipari Tudományos Egyesület, a Budapesti Műszaki Egyetem mezőgazdasági géptan tanszéke, az egyetem professzorai, oktatói, dolgozói és hallgatói mély megrendüléssel és fájdalommal tudatják, hogy dr. Rázsó Imre okleveles gépészmérnök és okleveles mezőgazdász, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a műszaki tudományok doktora, a mezőgazdasági géptan tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, a gépészmérnöki kar dékánja, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke, a Budapesti Műszaki Egyetem szakszervezeti bizottságának elnöke, a Munka Erdemrend arany fokozatának, a Magyar Népköztársaság Erdemrend IV. fokozatának, a Munka Erdemrend, a Szocialista Munkáért Erdemérem, a Bánki Donát Emlékérem arany fokozatának tulajdonosa, a Felsőoktatás és a Földművelésügyi tanszék vezetője, számos tudományos intézmény és bizottság elnöke, illetve elnökségi tagja 1964. október 31-én hajnalban, életének 61., egyetemi tanári működésének 19. évében váratlanul elhunyt.

Benne a magyar műszaki tudomány és a műszaki felsőoktatás egyik kiváló és termékeny tudósát, tanárát és nevelőjét veszítette el, aki életének utolsó órájáig a magyar tudomány és a műszaki kultúra gazdagításáért dolgozott.

A Magyar Tudományos Akadémia és a Budapesti Műszaki Egyetem a kiváló tudóst, mérnökemzedékek példamutató tanárát és nevelőjét saját halottjának tekintik.

Felejtethetetlen munkatársunktól 1964. november 6-án, pénteken délután búcsúztunk el a Budapesti Műszaki Egyetem aulájában, majd ugyanezen a napon a kispesti köztemetőben örök nyugalomra helyeztük.

Dr. Rázsó Imre a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Géptan tanszékének vezetője, a Gépészmérnöki Kar dékánja, 1904-ben született Kassán, ahol atyja a gazdasági tanintézet, később a Magyaróvári Gazdasági Akadémia tanára volt. Elemi és középiskoláit Magyaróváron, majd a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki tagozatát végezte. Mint gépészmérnök működését az Első Magyar Gazdasági Gépgyárban kezdte, de 1929-ben már a Magyaróvári Gazdasági Akadémia Géptani Tanszékén működött mint gyakornok, és közben — 1931-ben — megszerzte a gazdasági akadémiai oklevelet is. 1933-tól előadta az Akadémián a földmértant. 1937-ben egy évre tanulmányútra ment az Amerikai Egyesült Államokba, a Smith Jeremias ösztöndíjjal. 1938-ban a tanulmányútról visszatérve a Hofherr-Schranz mezőgazdasági gépgyárban vállalt mérnöki munkát, ahol 1941-től mint főmérnök, a traktor prototípusot és a service osztályt vezette. Itt nemcsak a

gépgyártás, hanem a gépek igen nagy jelentőségű felhasználásának megismertetése terén is nagy érdemeket szerzett, irányítva a talajvédelmet a gyárban készült gépekkel. 1945-ben megszervezte, majd vezette a Földművelésügyi Minisztérium Gépesítési Igosztályát, egyidejűen vállalta az Újjáépítési Minisztérium szaktanácsadói megbízatását mezőgazdasági gépészeti ügyekben. Ugyanezen évben meghívást kapott a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola műszaki tanszékére, ahová később nyilvános rendes tanárrá nevezték ki.

1946-ban az újonnan szervezett Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Géptan tanszékére kapott meghívást és nyilvános rendes tanári kinevezést.

1949-ben megszervezte a Mezőgazdasági Gépészkísérleti Intézetet és annak igazgatója volt 1956-ig.

1949-ben a Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Géptan tanszékének meghívott előadója, majd 1950-tól tanszékvezető nyilvános rendes tanára.

1949-ben a MTA Műszaki Tudományok Osztálya levelező tagjává választották meg, 1950-ben pedig a Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kara prodékánja, majd dékánja, ugyancsak 1951 és 1952-ben újra dékán. 1953-ban a Gépgyártó Mérnöki Kar választja meg dékánjává, majd 1963-ban újra a Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának dékánja. 1951-ben az oktatás fejlesztése érdekében kifejtett munkásságáért a Magyar Népköztársaság Erdemrend IV. fokozatát kapta, 1953-ban a „Felsőoktatás kiváló dolgozója” kitüntetést, 1954-ben a Magyar Népköztársaság Munkaerdemrendjét, 1957-ben a „Bánki Donát” emlékérem arany fokozatát, 1959-ben a „Földművelésügyi tanszék kiváló dolgozója” kitüntetést, 1960-ban a „Szocialista Munkáért Erdemérem” kitüntetést, 1964-ben pedig a Munkaerdemrend arany fokozatát kapta.

E néhány adat is mutatja gazdag életművét, de még inkább dicséreti munkásságát az a keze alól kikerült sok mezőgazdasági gépészmérnök, akik munkája nyomán megújul mezőgazdaságunk. Emlékét, tanításait és egész élete példáját híven őrizzük.

CIDESA

Az afrikai gazdasági és társadalmi nemzetközi dokumentációs központ (CIDESA) értesítette az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemét második jelkötő jelentésének megjelenéséről, amely az emberi munkával foglalkozó tudományok tárgykörébe vág, folyamatban levő és tervezett vizsgálatokról, illetve dolgozatokról szól, különös tekintettel Afrikára. A CIDESA felkérte az egyetemet az együttműködésre, valamint az évente négyszer megjelenő tájékoztatójának előfizetésére.